

GastroWine

www.gastrowine.cz

ODRŮDY MODRÉ

**Marian Jemelík, lektor oboru gastronomie,
degustátor dle ISO norem, sommelier AS ČR,
sommelier spol. Víno Hruška**

Acolon *Ac*

- **Původ:** Německo, kříženec Frankovka x Dornfelder. Odrůda byla vyšlechtěna v roce 1971 H. Schleipen a Hillem ve Weinsbergu. V roce 2012 se pěstovala v Německu na 482 ha vinic a plocha se stále zvyšuje. U nás se pěstuje na 1,8 ha s věkem 2 roky.
- **Hodnocení:** Víno je výborné kvality, tmavočervené barvy, ovocné vůně i chuti, plné, jemně aromatického typu.
- **Výnos:** Výnos hroznů je středně vysoký, cukernatost moštu vysoká.
- **Rok zápisu do SOK: 2011**

Agni *Ag*

- **Původ:** Vinařská oblast Morava, kříženec André x Irsai Oliver. Odrůda byla vyšlechtěna na Šlechtitelské stanici vinařské Velké Pavlovice a Šlechtitelské stanici vinařské Perná kolektivem šlechtitelů Janem Havlíkem, Ing. Františkem Zatloukalem a Ing. Ludvíkem Michlovským. V ČR je osázeno celkem 4,3 ha vinic touto odrůdou, jejich průměrné stáří činí 10 let a většina se nachází v Mikulovské podoblasti.
- **Rok zápisu do SOK:** 2001
- **Hodnocení:** Výnos odrůdy je střední až vysoký, keře mají vysokou násadu hroznů. Odrůda vytváří vysoký obsah cukru v hroznech. Pro svoji ranost je vhodná do okrajových vinohradnických oblastí. Víno je velmi příjemné chuti, plné, s výrazným muškátovým aroma.
- **Výnos:** Středně vysoký až vysoký, ve zkouškách pro registraci bylo dosaženo v tříletém průměru 10 t/ha o průměrné cukernatosti 22°NM.

Alibernet *AI*

- **Původ:** Ukrajina, kříženec Alicante Bouchet x Cabernet Sauvignon. Odrůda byla vyšlechtěna v roce 1950 v ukrajinském Vědecko-výzkumném ústavu pro vinohradnictví v Oděse. V ČR je osázeno touto odrůdou 23 ha vinic, průměrné stáří je 16 let.
- **Hodnocení:** V příznivých ročnících a v dobrých polohách může dosáhnout vysoce jakostních aromatických tmavočervených vín s kabernetovým aroma. Odrůda bývá využívána jako barvířka pro zvýšení barevnosti vín.
- **Rok zápisu do SOK:** 1975
- **Výnos:** Je střední vysoký až vysoký a pravidelný, v průměru 10 až 13 t/ha při cukernatosti 14 až 17°NM a obsahu kyselin 10 až 13 g/l. Při snížení výnosu a dobrém ročníku lze očekávat vyšší jakost sklizně.

André *An*

- **Původ:** Vinařská oblast Morava, kříženec Frankovka x Svatovavřínecké. Odrůda byla vyšlechtěna na Šlechtitelské stanici vinařské Velké Pavlovice v roce 1961. Šlechtitelem byl Ing. Jaroslav Horák. Nazvaná byla na počest Ch. K. Andrého (1763-1831), který v Brně založil první spolek pro šlechtění ovoce na světě a podnítil tak zájem o získávání nových odrůd křížením. Věk porostu se pohybuje okolo 23 let a zabírá 1,4% plochy vinic.
- **Rok zápisu do SOK: 1980**
- **Hodnocení:** Odrůda se středně vysokými až vysokými a pravidelnými výnosy. Pro dosažení kvalitní sklizně je nutno dodržovat uvedené zatížení na keř, při vysokých výnosech se kvalita hroznů snižuje. Odrůdové aroma povidel nebo ostružin s tmavší barvou.
- **Výnos:** Pravidelné výnosy jsou ve výši 10 až 15 t/ha, cukernatost 17 až 20°NM, obsah kyselin 10 g/l.

Ariana*Ar*

- **Původ:** Vinařská oblast Morava Ryzlink rýnský x Svatovavřínecké x (Zweigeltrebe). Odrůda byla vyšlechtěna na Šlechtitelské stanici vinařské Perná šlechtiteli Ing. Františkem Zatloukalem a Ing Ludvíkem Michlovským. Zatím významněji rozšířena není, vysázeny jsou 3 ha při průměrném stáří 10 let.
- **Rok zápisu do SOK: 2001**
- **Hodnocení:** Zajímavá odrůda s vysokým výnosem a jakostí sklizených hroznů. Víno je plné, velmi dobré kvality, harmonické, s jemným obsahem tříslovin.
- **Výnos:** Středně vysoký až vysoký, ve zkouškách pro registraci bylo dosaženo v tříletém průměru 14,5 t/ha o průměrné cukernatosti 19°NM.

Blauburger *Bl*

- **Původ:** Rakousko, kříženec Modrý portugal x Frankovka. Byla vyšlechtěna v roce 1923 F. Zweigeltem na vinařské škole v Klosterneuburgu. Pěstuje se především v Rakousku (900 ha), zvláště v Dolním Rakousku. V ČR se pěstuje na 6 ha při průměrném staří porostů 13 let.
- **Rok zápisu do SOK: 2011**
- **Hodnocení:** Víno výborné kvality, tmavočervené barvy, ovocné a bylinné vůně i chuti, plné harmonické, jemně aromatického typu. Používá se i ke zvýšení barevnosti vína ve směsi.
- **Výnos:** Výnos hroznů středně vysoký až vysoký, cukernatost moštu středně vysoká.

Cabernet Cortis *CC*

- **Původ:** Německo, kříženec Cabernet Sauvignon x Solaris. Byl vyšlechtěn ve VÚ Freiburg N. Beckerem v roce 1982. Pěstuje se v menším rozsahu v Německu, Belgii, v Nizozemí, Rumunsku, Rusku a u nás. Patří k nejpěstovanějším modrým intespecifickým odrůdám v Evropě (po Regentu). V ČR se pěstuje na 7,5 ha při průměrném stáří vinic 2 roky.
- **Hodnocení:** Odrůda vhodná pro ekologické vinohradnictví. Víno výborné kvality, tmavočervené barvy, ovocné, kořenité a kouřové chuti.
- **Výnos:** Výnos hroznů nízký, cukernatost moštu vysoká.
- **Rok zápisu do SOK: 2013**

Cabernet Dorsa *CD*

- **Původ:** Německo, kříženec Cabernet Sauvignon x Dornfelder. Byla vyšlechtěna v roce 1971 ve Weinsbergu. V Německu se pěstuje na 250 ha vinic. V ČR na 0,2 ha při stáří 2 roky.
- **Rok zápisu do SOK: 2011**
- **Hodnocení:** Víno výborné kvality, tmavočervený barvy, ovocné vůně, ovocné a kořenité chuti, plné, jemně aromatického typu.
- **Výnos:** Výnos hroznů středně vysoký, cukernatost moštu vysoká.

Cabernet Moravia *CM*

- **Původ:** Vinařské oblast Morava, kříženec Zweigeltrebe x Cabernet Franc. Odrůda byly vyšlechtěna šlechtitelem Lubomírem Glosem v Moravské Nové Vsi. Na Moravě se rychle rozšířila. Podílí se 1,1% na veškeré ploše vinohradů ČR, průměrné staří vinic je 13 let a nejvíce se pěstuje ve vinařských oblastech Velkopavlovická a Slovácká.
- **Hodnocení:** Odrůda s vysokým a pravidelným výnosem. Víno poskytuje kvalitní, tmavé barvy s jemným kabernetovým aroma. Vůně i chuť připomínají ostružiny nebo kávu.
- **Výnos:** Vysoký, ve zkouškách pro registraci pro registraci bylo dosaženo v tříletém průměru 16 t/ha o průměrné cukernatosti 17°NM.
- **Rok zápisu do SOK: 2001**

Cabernet Sauvignon *CS*

- **Původ:** Francie, pravděpodobný kříženec Cabernet Franc x Sauvignon. Cabernet Franc je kříženec s révou lesní. Odrůda CS existovala pravděpodobně již v době římské. CS a Merlot tvoří základní cuvée vín Bordeaux, Francie. Pěstuje se po celém světě. Před koncem 20. století se stal nejmodernější modrou odrůdou. Průměrné staří vinic v ČR činí 12 let s plochou 1,4%. Pro pozdní zrání se více hodí do jižních oblastí.
- **Hodnocení:** Pro pozdní zrání je odrůda určena do nejteplejších částí vinařské oblasti Morava. Víno obsahuje hodně červeného barviva a má výraznou odrůdovou chuť. Vůni po černém rybízu, cedrovém dřevě, mátě pepřné, ostružinách až marmeládě.
- **Výnos:** V průměru 6 až 9 t/ha při cukernatosti 18 až 20 °NM a obsahu kyselin až 10 g/l.
- **Rok zápisu do SOK: 1980**

Cerason *Ce*

- **Původ:** Vionařské oblast Morava, kříženec Merlot x Seibel 13666 X Frankovka x Svatovavřínecké.
Odrůdu vyšlechtil Prof. Ing. Vilém Kraus, CSc. v Lednici na Moravě.
- **Rok zápisu do SOK:** 2008
- **Hodnocení:** Odrůda vhodná pro ekologické vinohradnictví. Víno má výbornou kvalitu, tmavočervenou barvu, ovocnou vůni, ovocnou a kořenitou chuť, je harmonické a jemně aromatického typu.
- **Výnos:** Výnos hroznů je středně vysoký, cukernatost moštu vysoká až velmi vysoká.

Dornfelder *Dr*

- **Původ: Německo, Helfensteiner x Heroldrebe. Odrůda byla vyšlechtěna ve Zkušebním ústavu pro pěstování révy a ovoce ve Weinsbergu Augustem Heroldem v roce 1955. V ČR je nyní vysázena na 0,8% plochy vinic, průměrné stáří porostů se pohybuje kolem 8 let.**
- **Rok zápisu do SOK: 2004**
- **Hodnocení: Víno je výborné kvality, tmavočervené barvy, jemně aromatické vůně a chuti. Pro svoji intenzivní barvu je v Německu ceněna jako surovina pro zvyšování barevnosti červených vín i pro zrání v sudech barrigue.**
- **Výnos: Středně vysoký, ve zkouškách pro registraci bylo dosaženo v tříletém průměru 9,5 t/ha o průměrné cukernatosti 17 °NM.**

Frankovka *Fr*

- **Původ:** Pravděpodobně Rakousko, v Německu má synonymum podle dolnorakouské obce Limberg. Ale může také pocházet z německých Frank. Je to kříženec odrůdy Heunisch. V minulém století to byla nejčastější modrá odrůda na Moravě, ale již před rokem 1900 jí začal nahrazovat Modrý Portugal a později Svatovavřinecké. Plocha vinic zabírá 6,7% a průměrný věk činí 20 let.
- **Rok zápisu do SOK: 1941**
- **Hodnocení:** Výnos je střední, hodnota závisí na kvalitě selekce rozmnožovacího materiálu. Víno je velmi dobré kvality, nižší barvy s vyšším obsahem tříslovin. Voní po višních, ostružinách a skořici. Vhodné pro zrání v láhvi.
- **Výnos:** Závisí na hodnotě vysazeného materiálu, běžně se pohybuje kolem 11 t/ha. Aby bylo víno kvalitní, musí hrozny dosáhnout cukernatosti alespoň 17 °NM. Kyseliny se pohybují mezi 8 až 9 g/l.

Fratava *Ftv*

- **Původ:** Vinařská oblast Morava, kříženec Frankovka x Svatovavřínecké. Odrůda byla vyšlechtěna Lubomírem Glosem v Moravské Nové Vsi. V současnosti se pěstuje na 6,5 ha s průměrným věkem 9 let.
- **Rok zápisu do SOK:** 2008
- **Hodnocení:** Odrůda je vitálního vzrůstu, mívá pravidelné sklizně, hrozny každoročně dozrávají. Pro získání vysoké kvality vína je vhodné redukovat množství hroznů na keřích. V chuti bohatá, tříslovitá a ostružinovými tóny. Zráním v barikových sudech se podstatně zvyšuje kvalita a prodlužuje uchovatelnost vín.
- **Výnos:** Výnos hroznů středně vysoký, cukernatost moštu středně vysoká.

Jakubské *Jak*

- **Původ:** Velmi stará odrůda z Francie, pupenová mutace Pinot Noir. V Německu se pěstuje na 260 ha. Dále se pěstuje ve Francii, Itálii, Švyčarsku a v Lucembursku. U nás na 1,3 ha ve věku 3 roky.
- **Hodnocení:** Víno výborné kvality, rubínové barvy, ovocné vůně i chuti, harmonické, lehké, jemně aromatického typu. Aroma připomíná višně, ostružiny, černý rybíz.
- **Rok zápisu do SOK: 2011**
- **Výnos:** Výnos hroznů je nízký, cukernatost moštu vysoká.

Kofranka *Kof*

- **Původ:** Vinařská oblast Morava, kříženec Merlot x Seibel X Frankovka x Svat. Odrůdu vyšlechtil Prof. Ing. Vilém Kraus, CSc. v Lednici na Moravě. Zatím se pěstuje na 0,2 ha při průměrné stáří 2 roky.
- **Rok zápisu do SOK: 2011**
- **Hodnocení:** Odrůda vhodná pro ekologické pěstování. Víno velmi dobré kvality, silně aromatické chuti i vůně.
- **Výnos:** Výnos hroznů vysoký až středně vysoký, cukernatost moštu vysoká.

Laurot *La*

- **Původ:** Vinařská oblast Morava, kříženec (Merlan) Merlot x Seibel 13666 X Frankvka x Svatovavřinecké. Pyl byl získán z výzkumného ústavu v Kišiněvu v Moldávii. Křížení a vlastní selekce byly provedeny v Lednici na Moravě, Břeclavi a Perné. Zatím je tato odrůda vysázena na Moravě na ploše 4,5 ha převážně ve Slovácké vinařské podoblasti při průměrném stáří 17 let.
- **Rok zápisu do SOK:** 2004
- **Hodnocení:** Odrůda poskytuje vína vysoké kvality vyznačující se aromatickou vůní a harmonickou chutí typu Svatov. s výraznou kyselinou, kterou je nutno v některých ročnících odbourávat. Při zrání se víno rychle sametově zaplňuje. Laurot je předurčen k ekologickému vinohradnictví. V roce 2013 spolu s CC získalo víno v Německu nejvyšší ocenění na mezinárodní soutěži PIWI odrůd.
- **Výnos:** Středně vysoký, 10 t/ha o průměrné cukernatosti 18,5 °NM.

Merlot *Me*

- **Původ:** Francie, jde o křížení odrůd Cabernet franc a Madlenka modrá (již neexistující odrůda. Odrůda pocházející z Francie, kde je dokumentována od 14. století v Bordeaux. Merlot je globálně rozšířen, v rámci světa je pěstován na ploše asi 200 tisíc ha, je sedmou nejrozšířenější odrůdou na světě (spolu CS). Největší plochy se nacházejí ve Francii (téměř 120 000 ha). V ČR tvoří 0,6% vinic, průměrný věk porostů činí 9 let.
- **Hodnocení:** Ve světě velmi oblíbená a rozšířená odrůda. Víno je výborné kvality, plné tmavé barvy. Vůní připomíná švestky, fíky nebo borůvky. Pro svoje pozdní dozrávání vyžaduje u nás k dosažení vysoké cukernatosti pěstování na nejteplejších stanovištích.
- **Výnos:** Střední, ve zkouškách pro registraci bylo dosaženo v tříletém průměru 10 t/ha. O průměrné cukernatosti 22 °NM.
- **Rok zápisu do SOK: 2001**

Modrý Portugal*MP*

- **Původ:** Není jednoznačný. V roce 1772 měl být MP převezen rakouským velvyslancem hrabětem Fries z Portugalska do Rakouska z Porta (což může být pravděpodobné) a dále do Německa. Od konce 18. století se pěstuje také na Moravě a v Čechách. V roce 1955 se snížil tento podíl snížil na 2% a dnes tvoří na odrůdové skladbě vinic v ČR 3,6%. Průměrný věk porostu této odrůdy činí 23 let.
- **Hodnocení:** Nenáročná úrodná odrůda i pro okrajové oblasti. Nevýhodou je její citlivost k houbovým chorobám a mrazům. Poskytuje vysoký výnos, víno je lehčího typu, s nižší intenzitou barvy. Ma květinovou vůni, chuť po třešních.
- **Výnos:** Vysoký a pravidelný, v průměru 10 až 16 t/ha. Cukernatost 16 °NM, kyseliny 8,5 g/l.
- **Rok zápisu do SOK: 1941**

Nativa *Na*

- **Původ: Vinařská oblast Morava, kříženec Frankovka x Svatovavřínecké X Merlot x Seibel 13666. Odrůdu vyšlechtil Doc. Ing. Miloš Michlovský, DrSc. S kolektivem ve VVS Resistant. Pěstuje se v ČR na ploše 0,2 ha při průměrném věku 9 let.**
- **Hodnocení: Odrůda vhodná pro ekologické vinohradnictví. Víno je výborné kvality, tmavočervené až modročervené barvy, ovocné a květinové vůně, ovocné a kořenité chuti, harmonické, jemně aromatického typu.**
- **Rok zápisu do SOK: 2010**
- **Výnos: Výnos hroznů je středně vysoký, cukernatost moštu středně vysoká.**

Neronet *Ne*

- **Původ:** Vinařská oblast Morava, kříženec Svatovavřínecké x Modrý Portugal X Alibernet. Odrůda byla vyšlechtěna Prof. Vilémem Krausem v Lednici na Moravě v roce 1965. Mimo České republiky se v omezeném rozsahu pěstuje i na Slovensku. V ČR je pěstována v malé míře, podílí se na 0,2% na celkové ploše vinic. Průměrný věk činí 16 let.
- **Rok zápisu do SOK: 1991**
- **Hodnocení:** Víno je díky nižším kyselinám, harmonické, neutrální chuti a vůně, s barevnou mohutností. V příznivých letech a lokalitách je odrůdové víno velmi kvalitní, neutrální chuti, s nízkým obsahem kyselin s vysokou barevnou intezitou a s jemnými tříslovinami.
- **Výnos:** Střední až vyšší, 8 až 12 t/ha při cukernatosti 16 -18 °NM při obsahu kyselin 8 až 10 g/l.

Rulandské modré *RM*

- **Původ:** Francie, pravděpodobný kříženec Mlynářka x Tramín nebo pupenová mutace v rámci skupiny Pinot. Patří k nejstarším odrudám révy na světě. Po Evropě ji rozšířili Féničané a pak Řekové s Římany. Pěstuje se především v Burgundsku, ale i v jiných oblastech Francie, např. v Alsasku tvoří téměř 8% veškeré plochy vinic. Záznamy o existenci této odrůdy jsou doloženy již ve 4. století v Burgundsku. Kolem roku 1935 činil podíl Rulandského modrého 36% ze celkové plochy vinic. Nyní se pěstuje na 4,1% o průměrném věku porostu této odrůdy 13 let.
- **Hodnocení:** Jedna z nejlepších moštových odrůd severních oblastí. Víno je plné, jakostní, v mladí ostružinové chuti. Nejvyšší jakosti se dosahuje po delším ležení na láhvi. Barva je světlejší, u starších vín až cihlově červená. Má větší množství kyselin.
- **Výnos:** Klonovou selekcí se výnosy zvýšily, dnes se pohybují kolem 10 t/ha. Cukernatost přesahuje 20°NM, obsah kyselin 8 až 12 g/l.
- **Rok zápisu do SOK: 1941**

Sevar *Sev*

- **Původ:** Vinařská oblast Morava, kříženec Seycve Villarad 12358 F1 X Svatovavřínecké F1 116/55. Odrůda byla vyšlechtěna šlechtiteli ze Šlechtitelské stanici vinařské v Polešovicích Ing. Václavem Křivánkem, RNDr. Zděnkem Habrovanským a Ing. Aloisem Tománkem z Boršic. Pěstuje se na 2,6 ha vinic při průměrném stáří 5 let.
- **Rok zápisu do SOK:** 2008
- **Hodnocení:** Při dodržení správných zásad agrotechniky nepotřebuje chemickou ochranu a lze použít v ekologickém vinohradnictví. Víno dosahuje intenzivní červené barvy, jeho aroma a chuť po lesních plodech – jahody, maliny, ostružiny, borůvky ale i černý rybíz.
- **Výnos:** Výnos hroznů v prvních letech je nízký, roste s přibývajícím věkem vinice, cukernatost moštu je středně vysoká až vysoká.

Svatovavřinecké *Sv*

- **Původ:** Francie, jedním z rodičů je Pinot noir. Odrůda byla z území dnešní Francie v polovině 19. století rozšířena do Německa německým lékárníkem Bronnerem. Následně se šířila v okolních zemích. S městečkem St. Laurent nemá nic společného, pravděpodobně pochází z Alsaska. Celkem jsou ve světě přibližně 3 tisíce ha, z toho v ČR 1,3 tisíc ha. U nás se začala pěstovat po roce 1900. Nyní tvoří 7,3% celkové plochy vinic a průměrný věk je 28 let a tím je nejstarší modrou odrůdou u nás.
- **Rok zápisu do SOK: 1941**
- **Hodnocení:** Výnos poskytuje střední, ne vždy pravidelný. Víno je vhodné do směsi zejména s Modrým portugalem. Víno je plné, kvalitní, s typickými odrůdovým aroma a obvykle s tmavší barvou. Ve vůni připomíná višň, lesní bobuloviny, zralé švestky a povidla.
- **Výnos:** Méně stabilní, ale poměrně vysoký, v průměru 8 až 11 t/ha. Cukernatost je kolem 18°NM, kyseliny 10 g/l.

Zweigeltrebe *Zw*

- **Původ:** Rakousko, Svatovavřínecké x Frankovka. Odrůdu vyšlechtil ředitel vinařské školy v Klosterneuburgu Dr. Fritz Zweigelt v roce 1922. Nyní je v Rakousku nejrozšířenější modrou moštovou odrůdou na celkové ploše vinic se podílí 14,1%. V druhé polovině 60 let se tato odrůda dovezla na Moravu. Průměrný věk vinic osázených touto odrůdou činí 19 let. Je rozšířena ve všech vinařských podoblastech.
- **Rok zápisu do SOK:** 1980
- **Hodnocení:** Oblíbená odrůda pro možnost pěstování v severních vinařských oblastech. Víno je velmi dobré kvality, typu Svatovavříneckého. Voní po třešních, višni, vanilce. Pro získávání vyšší kvality suroviny je nutná redukce sklizně hroznů.
- **Výnos:** Pravidelný, ve výši 10 až 15 t/ha, cukernatost 17°NM, kyseliny 8,5 g/l.